

АНОТАЦІЇ

Арістов М. В. Інтерпретація МАКЗ при пошуках газу та нафти на Поділлі // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 3-7.

Аналізується значення та особливості інтерпретації МАКЗ при пошуках нафти та газу. Систематизовано індикатори локальних морфоструктур, пов'язані із структурними пастками вулководнів.

Балджи М. Д. Роль вищих рослин у еколого-енергетичному потенціалі ландшафту // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 8-11.

У статті розглянуті питання впливу біополів вищих рослин на зміни еколого-енергетичного потенціалу ландшафту. Подані основні еніологічні особливості рослин та їх вплив на природні об'єкти та людину.

Баранов І. П. Застосування метода реєстрації природничого імпульсного електромагнітного поля Землі у вивченні геоактивних структур Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 12-17.

В географії геоактивні структури є новою та слабо розробленою темою. Стаття відображає результати їх аналізу методом реєстрації природничого імпульсного електромагнітного поля Землі.

Безверхнюк Т. М., Цуркан О. І. Районування природно-господарських територіальних систем для цілей управління // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 18-21.

В статті розглядається підхід до раціонального розміщення різних видів природно-господарських територіальних систем, що базується на сумісному використанні методики автоматизованого районування та модулів багатоцільового прийняття рішень, реалізованих в ГІС IDRISI.

Блага М. М., Рудик О. М. Нормування рекреаційних навантажень на міські та приміські ландшафти: основні аспекти // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 22-25.

В статті розглянуті основні проблеми нормування рекреаційних навантажень на міські та приміські ландшафтні комплекси. Показані особливості встановлення норм рекреаційних навантажень на ландшафти з урахуванням їх стійкості, а також ландшафтно-функціонально-господарської структури території.

Бортников Є. Г. Проблеми розвитку регіональної екогеології (на прикладі промислово-розвинутих регіонів) // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 26-30.

Еколого-геологічні проблеми регіонального рівня та їх вирішення є складовою частиною глобальних проблем людства і комплексу наук природничого циклу. Під моніторингом геологічного середовища розуміється динамічна система з гнучкою інфраструктурою, що дозволяє здійснювати постійний контроль за станом об'єкта, моделювати геосистеми з різноманітним техногенним навантаженням, прогнозувати їх, розробляти заходи для охорони й раціонального використання геологічного середовища.

Вахрушев І. Б. Історія сеймотектонічних досліджень Кримско-Чорноморського регіону // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 31-34.

У роботі розглянута історія розвитку сейсмогеологічного метода вивчення сейсмічності регіону. Виділено основні етапи його вивчення.

Воровка В. П. Місце і роль екоінфраструктури в системі інфраструктури // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 35-37.

В статті розглянуті особливості інфраструктури та її галузей, зокрема екоінфраструктури. Запропоновано розглядати екоінфраструктуру як особливу.

Воронін І. М., Чеглазова М. Є. Соціогеографічний аналіз проблем безробіття в Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 38-42.

У статті представлений аналіз соціальної та територіальної структури кримського безробіття. Подана характеристика сучасної ситуації у розрізі адміністративних одиниць. Особлива увага приділяється проблемам жінок та молоді у Кримському регіональному ринку праці. Надалі шляхи вирішення цих проблем.

Гладкий О. В. Система розселення Київської господарської агломерації // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 43-46.

Розглянуто територіальну структуру розселення населення Київської господарської агломерації. Проведено порівняльний аналіз Київської агломерації з іншими столичними агломераціями світу.

Єрміна О. І. Вивчення інтенсивності процесу формування ґрунтів Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 47-50.

В статті вивчаються швидкості формування гумусового горизонту ґрунтів і процесу утворення гумусу як критеріїв ґрунтозахисних систем землеробства. Звертається увага, що на різних етапах формування ґрунтового профілю інтенсивність цих процесів різна. Приведена математична модель зміни швидкості формування ґрунту в часі.

Жукова Г. Е. Нові підходи до вирішення екологічних проблем утилізації та дезактивації органічних речовин // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 51-54.

В статті розглядаються питання забруднення навколишнього середовища нафтою, нафтопродуктами та органічними сполуками. Пропонується використання методів екологічно безпечного очищення морських вод, поверхневих вод і ґрунтів від забруднень даного виду з застосуванням бактеріальних препаратів.

Завальнюк О. І. Проблема картографічного дослідження соціальних процесів у старопромисловому регіоні // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 55-57.

Обґрунтовано методику картографування соціально-географічних процесів в умовах трансформування господарчого комплексу старопромислового регіону. Запропоновано сюжети для складу серії картосхем, які відображають зміни соціально-економічної функції Кривбаса та його регіональних інтересів.

Іванова А. В. Проблеми моделювання ерозійних утрат ґрунта // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 58-62.

Розглянуто проблеми точності моделювання ерозійних утрат ґрунту на прикладі модифікованого варіанту логіко-математичної моделі змиву ґрунту, який реалізовано у комп'ютерній системі «Фермер», розробленій на кафедрі фізичної географії та природокористування ОНУ. Зроблено висновки про чутливість моделі до зміни вхідних параметрів і точності їх призначення.

Карпенко С. О. Регіональна система управління соціально-економічним розвитком як об'єкт вивчення // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 63-69.

В роботі розглянуті методологічні підходи до опису системи регіонального управління соціально-економічним розвитком як сукупності суб'єктів та об'єктів управління, об'єднаних різними типами управлінських рішень. Охарактеризовані основні елементи інформаційно-методичного середовища системи.

Коваленко І. М. Культура водокористування народів Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 70-74.

В статті розглядаються питання, які пов'язані з одним з основних напрямків вивчення особливостей традиційного природокористування народів Криму – культурою водокористування.

Кравчук І. В. Встановлення прибережних захисних смуг навколо водойм // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 75-79.

Оцінено екологічний стан водних ресурсів водойм Севастопольської зони відповідно вимогам господарсько-питного, культурно-побутового та рибогосподарського водокористування. Для

поліпшення та стабілізації екологічного стану запропоновано заходи, засновані на положеннях Водного кодексу України.

Кудрянь О. А. Ландшафтний підхід до вивчення підводних гір Світового океану // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 80-83.

Розглядаються підводні гори в ракурсі географічного комплексу, що дає можливість розглянути не одну підводну гору, а деяку їх сукупність. Виділяються окремо геолого-геоморфологічні та гідролого-біологічні комплекси підводних гір.

Кузьміна О. М. Просторова організація зовнішньоекономічної діяльності господарського комплексу Кримського мезорегіону // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 84-87.

Розглядається сутність зовнішньоекономічної діяльності господарського комплексу мезорегіону та аналізується роль зовнішньоекономічних зв'язків у формуванні господарського комплексу Кримського мезорегіону, а також формування економіко-географічного простору мезорегіону під впливом зовнішньоекономічної діяльності.

Лукьяненко К. О. Печера Еміне-Баір-Хосар – новий екскурсійний об'єкт в туристській інфраструктурі Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 88-92.

Дана економіко-географічна характеристика нового екскурсійного об'єкту в мережі туристсько-рекреаційного господарства Криму – печери Еміне-Баір-Хосар на масиві Чатирдаг (Гірський Крим). Розглядаються природоохоронні та економічні аспекти раціонального використання спелеоресурсів.

Пенно М. В. Наземні джерела забруднення морських вод в районі Південного берега Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 93-96.

Проаналізований внесок наземних джерел в забруднення морських вод в районі ПБК. Розглянута динаміка внесення забруднюючих речовин в період з 1995 по 1999 рр. Екологічний стан прибережних вод визначається кількістю та якісним складом річкового стоку та господарчо-побутових стоків курортних міст.

Перицина К. Д., Алексахін І. В., Стрижевський О.Й., Лиховід О. Г. Потенціал самоочищення природних водойм // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 97-101.

Викладені результати дослідження впливу пероксиду водню й іонів перехідних металів на процеси самоочищення природних водойм. Встановлено, що детоксикація барвників трифенілметанового ряду відбувається хіміко-біологічним способом за участю пероксиду водню.

Прокопов Г.А. Екологічно-географічний аналіз річки Гува (Південне узбережжя Криму) на підставі подольного розподілу організмів макрозообентосу // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 102-107.

Проаналізовано розподіл макрозообентосу вздовж річки Гува. Виділено зони креналі та рітралі з підзонами епірітралі та метарітралі (по класифікації І. Іллієса і Л. Ботошеняну). Показаний вплив антропогенного фактору на формування угруповання метарітралі.

Прокоф'єв А. В. Антропогенний рел'єф території населених пунктів кримського передгір'я (на прикладі м. Сімферополь) // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 102-107.

Розглядено історичні особливості антропогенного рел'єфоутворення на території населених пунктів кримського передгір'я. Приведені дані про об'єм матеріалу, який переміщений антропогенними процесами, розраховано коефіцієнт антропоморфогенезу території м. Сімферополь.

Самульов О. А. Інформаційний образ держави як інструмент геополітичного впливу // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 113-116.

Розглядається модель процесу утворення інформаційного образу держави. Пропонується графічна схема процесу. Відслідковуються перспективні напрямки досліджень інформаційного образу держави в економічній і соціальній географії.

Степова О. Ю. Просторовий розподіл елементів теплового та водного балансу в ландшафтах: методи оцінки з використанням ГІС // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 117-120.

У статті розглядаються питання просторового аналізу характеристик теплового і водного балансу. Представлено можливості аналітичного блоку модулів ГІС-пакета PC-RASTER по просторовому моделюванню процесів сніготанення і елементів, які до нього входять. Зроблено висновки про неоднорідність характеристик природних процесів у залежності від нерівностей земної поверхні.

Тамайчук А. М. Застосування зонального та азонального принципів у районуванні Світового океану до середини ХХ сторіччя // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 121-125.

Виконані у період до 1950-х років праці по розподілу Світового океану не вирішили завдання щодо його науково-обґрунтованого фізико-географічного районування, але дозволили зробити висновок, що досягнення цієї мети можливо лише при застосуванні комплексного зонально-азонального принципу районування.

Ткаченко Т. І. Закономірності розвитку екзогенних процесів в екологічній оцінці регіону // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 126-131.

Розглядаються закономірності сучасних екзогенних геоморфологічних процесів та можливості їхнього еколого-геоморфологічного значення у екологічній оцінці певного регіону: поняття «зональні та азональні процеси», окремі фази їхнього функціонування, поняття «генетичний тип процесів», «денудаційні та акумулятивні процеси», роль екзогенних процесів у формуванні осадових порід, швидкоплинність екзогенних процесів, невід'ємна властивість функціонування екзогенних процесів – їхня морфоскульптура.

Торон М. М. Приморський інтегральний економічний регіон як об'єкт дослідження соціальної і економічної географії // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 132-136.

В аркуші пропонується аналіз соціально-економічних формувань у зоні контакту моря та суші. Також пропонується детальний огляд концепції приморського інтегрального економічного регіону.

Федорова Н. В. Аналітичний огляд основних сучасних етноландшафтних концепцій // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 137-141.

У статті представлений аналітичний огляд основних етноландшафтних концепцій ХХ століття.

Чугай А. В., Шпилевої А. А. Використання ГІС-технологій для оцінки стану морських екосистем // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 142-145.

У статті надані можливості використання ГІС-технологій в питаннях оцінки якості морських вод. Розглядаються просторове розподілення та кореляційна залежність між вмістом різних показників на поверхні води та біля дна, біля дна та в донних відкладах в районах узбережжя Дунаю та Дністра за допомогою відомих ГІС-пакетів MapINFO та IDRISI.

Шиян К. А. Проблеми розміщення рекреаційної інфраструктури // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 146-149.

Рациональне розміщення об'єктів рекреаційної інфраструктури – важлива умова підвищення її соціально-економічної ефективності. Розвиток рекреаційної інфраструктури дозволяє забезпечити досягнення максимальних результатів при найбільш ефективному використанні економічних ресурсів.

Яценюк Ю. В. Характеристика типів міських селентних ландшафтів України // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2001. – Т. 14. – № 1. – С. 150-154.

Охарактеризовано типи міських ландшафтів України. У територіальній структурі типів міських ландшафтів розглянуті власне антропогенні ландшафти, ландшафтно-технічні системи та ландшафтно-інженерні системи.